

Sygn. akt VIII U 1166/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2017 r. w Gliwicach

sprawy A. W. ((...))

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 18 maja 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu A. W. ((...)) prawo do emerytury od kwietnia 2016 roku.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt. VIII U 1166/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 maja 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. W. prawa do emerytury w wieku emerytalnym 60 lat z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 6 lat, 6 miesięcy i 16 dni takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż pracował jako palacz kotłowy w Jednostce Wojskowej, gdzie wykonywał taką samą pracę jak w zaliczonym mu przez ZUS okresie pracy w Kopalni (...). Ubezpieczony wskazał, iż Jednostka Wojskowa nie istnieje stąd nie ma możliwości uzyskania świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Nadto podniósł iż przez 6 lat pracował jako ciągnacz drutu w Fabryce (...) w G., co w jego ocenie również kwalifikuje się do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podniósł, iż nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Fabryce (...) z Drotu w G. od 9 czerwca 1970r. do 31 maja 1976r. oraz w Jednostce Wojskowej (...) G. od 1 kwietnia 1983r. do 30 czerwca 1993r., z uwagi na brak za te okresy świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony A. W. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...)

W okresie od 1 października 1998r. jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (przyznanej od 1 października 2013r. na stałe).

W dniu 19 kwietnia 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 18 maja 2016r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

ZUS przyjął, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. posiada 26 lat, 6 miesięcy i 29 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 6 lat, 6 miesięcy i 16 dni takiej pracy.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Jednostce Wojskowej (...) G. od 1 kwietnia 1983r. do 30 czerwca 1993r., oraz w Fabryce (...) z Drotu w G. od 9 czerwca 1970r. do 31 maja 1976r. bowiem ubezpieczony nie przedłożył za te okresy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił, iż A. W. w okresie od 9 czerwca 1970r. do 31 maja 1976r. był zatrudniony w Fabryce (...) z Drotu w G. ostatnio na ciągacza drotu.

W okresie od 1 kwietnia 1983r. do 30 czerwca 1993r. A. W. był zatrudniony w Jednostce Wojskowej (...) G. jako palacz c.o.

W okresie od 1 kwietnia 1983r. do 30 czerwca 1993r. ubezpieczony pracował przy obsłudze pieców koksowo-węglowych EK 4 na terenie kotłowni. Na terenie Jednostki znajdowały się dwie kotłownie. W jednej znajdowało się 15 pieców a w drugiej 12 pieców. Ubezpieczony pracował w kotłowni gdzie było 15 pieców, obsługiwał piece, usuwał szlakę. Miał pomocnika, którym z reguły był żołnierz. W kotłowni pracowało 3 palaczy wykonując pracę na 3 zmiany. Sezon grzewczy trwał od września do maja. W okresie grzewczym ubezpieczony obsługiwał 15 pieców, zaś w sezonie letnim obsługiwał 3 piece, które dostarczały ciepło z kotłowni do obsługi kuchni. Była to praca w wysokiej temperaturze i w dużym zapyleniu.

Taką pracę wykonywał ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był kierowany do innych prac.

Poza sezonem grzewczym nie używano wszystkich pieców. Piece nieczynne były remontowane. Ubezpieczony brał udział w remontach pieców ale odbywało się to przeważnie po godzinach pracy i za dodatkowym wynagrodzeniem. Nadto odbywało się to przy ruchu kotłowni tj. przy pracy innych pieców.

Pracodawca nie wydał ubezpieczonemu świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych.

W spornym okresie zatrudnienia w Jednostce Wojskowej (...) G. pracował świadek J. M. (1) zatrudniony na stanowisku palacza. Świadek pracował na drugiej kotłowni, ale miał stałą styczność z ubezpieczonym – spotykali się na stołówce kiedy mieli taką samą zmianę.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 26 lat, 6 miesięcy i 29 dni. Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Fabryce (...) z Drutu w G. (k.18) oraz w Jednostce Wojskowej (...) w G. (k.16), zeznań świadka J. M. (2) (nagranie z rozprawy z dnia 10 stycznia 2017r. min. 6.52 i n. k. 32) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 21 lutego 2017r. min. 1.41 i n. k. 40).

Sąd pominął dowód z zeznań świadków T. A. i J. P., z uwagi na to, iż świadkowie nie żyją.

Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadka. W spornym okresie zatrudnienia świadek pracował w takim charakterze jak ubezpieczony i u tego samego pracodawcy. Wprawdzie pracował w innej kotłowni ale wykonywał taką samą pracę i regularnie stykał się z ubezpieczonym, posiada zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez niego pracy.

Sąd nie przeprowadzał dalszego postępowania dowodowego odnośnie pracy ubezpieczonego w okresie od 9 czerwca 1970r. do 31 maja 1976r. w Fabryce (...) z Drutu w G., gdyż ubezpieczony nie wskazywał świadków za ten okres zatrudnienia, nadto udowodnienie pracy w szczególnych warunkach w Jednostce Wojskowej (...) w G. było wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 887 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uwzględnił mu jedynie 6 lat, 6 miesięcy i 16 dni takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporny okres zatrudnienia od 1 kwietnia 1983r. do 30 czerwca 1993r. w Jednostce Wojskowej (...) G. w charakterze palacza c.o.

Z materiału dowodowego wynika, że odwołujący był w tym okresie zatrudniony na stanowisku palacza c.o. i wykonywał pracę na terenie jednej z dwóch kotłowni w Jednostce Wojskowej (...) G.. Pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy obsłudze pieców koksowo-węglowych EK 4. Ubezpieczony pracował w kotłowni gdzie było 15 pieców, obsługiwał piece, usuwał szlakę. Miał pomocnika, którym z reguły był żołnierz. W okresie grzewczym ubezpieczony obsługiwał 15 pieców, zaś w sezonie letnim obsługiwał 3 piece, które dostarczały ciepło z kotłowni do obsługi kuchni. Pracował na trzy zmiany w wysokiej temperaturze i w dużym zapyleniu. W normatywnym czasie pracy nie był kierowany do innych prac.

Prace takie tj. prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego, wymienione są w wykazie A, dział XIV, poz. 1, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Wprawdzie poza sezonem grzewczym, kiedy nie używano wszystkich pieców, odwołujący brał udział w remontach nieczynnych pieców ale odbywało się to po godzinach pracy i za dodatkowym wynagrodzeniem.

Okoliczność że ubezpieczony nie przedłożył za sporny okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach pozostaje bez znaczenia, gdyż fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy potwierdza taki charakter pracy ubezpieczonego.

Mając powyższe na uwadze – po uwzględnieniu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu uznanego przez ZUS spornego okresu zatrudnienia w Jednostce Wojskowej (...) G. od 1 kwietnia 1983r. do 30 czerwca 1993r. – należało uznać, że odwołujący legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagany wiek 60 lat.

W konsekwencji Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od kwietnia 2016r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek